

Legenda / Legende

- kříž / Kreuz
- obraz / Bild
- kaple / Kapelle
- hřbitov / Friedhof
- památný strom / Baumdenkmal
- altán / Rastplatz
- pomník padlých / Kriegerdenkmal
- socha / Statue
- pitevna / „Seziersaal“
- pramen / Quelle
- letní kino / Sommerkino
- kostel / Kirche
- lesní divadlo / Waldtheater
- infocentrum / Infozentrum
- křížová cesta / Kreuzweg
- vyhlídka / Aussicht
- naučná stezka / Lehrpfad
- kostelní stezka / Kirchstog
- farská cesta / Pfarrweg
- památná alej / Naturdenkmal Allee

● Kříže / Kreuze

1. Schiktanzův kříž / Schiktanzens Kreuz
2. Kříž u kapličky / Kapellen Kreuz
3. Potoční kříž / Bach Kreuz
4. Helzelův kříž / Helzel Kreuz
5. U Starého mlýna / Bei der alten Mühle
6. Klimtův kříž / Klimts Kreuz
7. Koferuův kříž / Kofers Kreuz
8. Häuslerův kříž / Häuslers Kreuz
9. Hessův kříž / Hessens Kreuz
10. Gotthardův kříž / Gotthards Kreuz
11. Klášterní kříž / Das Kloster Kreuz
12. Letzborův kříž / Letzborgs Kreuz
13. Kříž řezníka Richtera / Richter Fleischers Kreuz
14. Kříž sedláka Franzeho / Bauern Franzens Kreuz
15. Kříž na školním vrchu / Das Kreuz am Schulberg
16. Kostelní kříž / Kirchenkreuz
17. Kunertův kříž / Kunerts Kreuz
18. Vzpomínkový kříž faráře Pietschmanna / Erinnerungskreuz Pfarrer Pietschmann
19. Černý kříž / Das Schwarze Kreuz
20. Teichschmiedův kříž / Teichschmieds Kreuz
21. Ježíš na Janově mostě / Der Heiland auf der Johannesbrücke
22. Kříž U Pivnice / Das Bierhallen Kreuz
23. Kříž hrncíře Wünscheho / Wünsche Toppers Kreuz
24. Křížek sládků Bäcků / Bräuer Bäckens Kreuz
25. Maazův kříž / Maazens Kreuz
26. Klötzelův kříž / Klötzels Kreuz
27. Lemfeldův kříž / Lemfelds Kreuz
28. Ježíšova borovice / Die Heilandskiefer
29. Hillův kříž / Hillens Kreuz
30. Schierzův kříž / Schierzens Kreuz
31. Grohmannův kříž / Grohmanns Kreuz

♣ Sochy / Statuen

1. sv. Šimon a Juda / Hl. Simon und Hl. Juda
2. sv. Josef / Hl. Josef
3. sv. Jan Nepomucký / Hl. Johannes Nepomuk
4. Kutscherova soška / Kutscheras Statue
5. Thomsova Matka Boží / Thomsen Muttergottes

♣ Pomníky / Denkmale

1. Pomník padlých / Kriegerdenkmal
2. a 3. Pomník padlých / Kriegerdenkmal
4. Hrob svobodného pána Fragsteina z Niemsdorfu / Grab des Freiherrn Fragstein von Niemsdorf
5. Schillerův pomník / Schillerdenkmal
6. Röslerův pamětní kámen / Röslers Gedenkstein

● Obrazy / Bilder

1. Obraz obuvníka Reinische / Reinisch Schusters Bild
2. Riedelův obraz / Riedels Bild
3. Hoffmannův obraz / Hoffmanns Bild
4. Tschöppův obraz / Tschöppens Bild
5. Kettnerův obraz / Kettners Bild
6. Gromův obraz / Gromens Bild
7. Nejsvětější srdce Ježíšovo / Heiligstes Herz Jesu
8. sv. Anežka Česká / Hl. Agnes von Böhmen
9. Pilzův obraz / Pilzens Bild
10. Obraz na akátu / Das Akazien Bild
11. Obraz u Zámeckého rybníka / Das Bild am Schlossteich
12. Korunovace Panny Marie / Maria Krönung
13. Obraz na lipě u Hladového rybníka / Das Lindenbild beim Hungerteich
14. Obraz na Harfově lípě / Das Bild an der Harfenlinde
15. Obraz u širokého lesa / Das Bild beim Breiten Busche
16. Obraz u Tránkeho lesa / Das Bild am Tränkebusch
17. Obraz rodiny Novákových / Bild der Familie Novák
18. Obraz Franze Riedela / Riedel Franzens Bild
19. Obraz Aloise Riedela / Riedel Alisn Bild
20. Thumeho obraz / Thumens Bild
21. Reicheltův obraz / Reichelts Bild
22. Továrny obraz / Das Fabriks Bild
23. Panna Marie pomocná / Mariahilfbild
24. Rudolfův obraz / Rudolfs Bild
25. Sachsův obraz / Sachsens Bild
26. Obraz pekaře Hermanna / Hermann-Bäckn Bild
27. Obraz obchodníka Hentschela / Laden-Hentschels Bild
28. Obraz v dolní lipové aleji / Das Bild in der niederen Lindenallee
29. Obraz na Zámeckém mlýně / Das Bild an der Schlossmühle

● Kaple / Kapellen

1. Kaple Panny Marie v Liščí / Marienkapelle in Röhrsdorf
2. Kaple sv. Jáchyma / Kapelle des Hl. Joachim
3. Kaple Ludvíkova zátíší / Kapelle Ludwigsruh
4. Kaple sv. Anny / Kapelle der Hl. Anna
5. Ježíš – kapličková boží muka / Der Heiland, Bildstock
6. Hřbitovní kaple / Friedhofskapelle

○ Lipové / Hainspach

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1346, kdy je Hainspach (Lipová) zmiňován jako léno pánů z Tolštejna. Roku 1566 pak vzniklo samostatné panství Hainspach. Lipovský zámek patřil k jednomu z nejstarších panských sídel v kraji. Starý zámek byl postaven kolem roku 1500. V letech 1675–1677 nechal tehdejší majitel panství Slawata z Chlumu a Košumberka založit zámecký rybník velký 11,46 ha. Nový zámek byl vybudován v letech 1737–1739 z iniciativy starohraběte Leopolda Antona Salm-Reifferscheida, zároveň byl starý zámek v té době včleněn do pivovaru z roku 1566. Roku 1750 došlo k povýšení obce císařským dekretem na městy a propůjčení znaku. Až do roku 1946 byla Lipová sídlem okresního soudu s věznicí, jeho budova byla postavena roku 1894–6. Po druhé světové válce byla většina Němců vysídlena do Německa a oblast byla dosídlena jenom částečně. Počet obyvatel Lipové se po roce 1945 skokově snížil přibližně ze dvou a půl tisíc na šest set. Vedle německého názvu Hainspach, který platil do roku 1945, se od 1. republiky až do roku 1948 používal i český název „Haňspach“, od tohoto roku byl stanoven úřední název „Lipová“.

Die erste schriftliche Erwähnung der Gemeinde stammt aus dem Jahr 1346, als Hainspach als Lehen der Herren von Tollenstein erwähnt wird. 1566 entstand dann die eigenständige Herrschaft Hainspach. Das Hainspacher Schloss war einer der ältesten Herrschaftssitze in der Region. Das Alte Schloss wurde um das Jahr 1500 gebaut. In den Jahren 1675–1677 ließ der damalige Herrschaftsbesitzer Slawata von Chlum und Koschumberg den 11,46 ha großen Schlossteich anlegen. Das neue Schloss wurde in den Jahren 1737–1739 auf Initiative des Altgrafen Leopold Anton Salm-Reifferscheidt-Hainspach errichtet, gleichzeitig wurde das Alte Schloss damals in die Brauerei aus dem Jahr 1566 integriert. 1750 wurde die Gemeinde durch kaiserliches Dekret zum Marktflecken erhoben und bekam ein Wappen verliehen. Bis 1946 war Hainspach Sitz des Bezirksgerichts mit Gefängnis, dessen Gebäude 1894–96 errichtet worden war. Nach dem Zweiten Weltkrieg wurden die meisten Deutschen nach Deutschland abgeschoben und das Gebiet nur teilweise wieder besiedelt. Die Einwohnerzahl von Lipová ging nach 1945 sprunghaft von etwa zweieinhalbtausend auf sechshundert zurück. Der Ort Hainspach verlor seine Benennung im Jahre 1945, bis 1948 wurde der tschechische Name Haňspach verwendet. Seit jenem Jahr ist der Ort Lipová benannt.

Německé názvy sakrálních památek byly převzaty v původní podobě z kroniky Gedenkbuch der Gemeinde Hainspach (Franz Wabersich, 1922 až 1938, Státní okresní archiv Děčín).

Die deutschen Namen der sakralen Denkmäler wurden in originaler Rechtschreibung aus dem Gedenkbuch der Gemeinde Hainspach übernommen (Franz Wabersich, 1922 bis 1938, Státní okresní archiv Děčín).

MAPA SAKRÁLNÍCH PAMÁTEK
KARTE DER SAKRALDENKMÄLER

Obec Lipová
čp. 422
407 81 Lipová

tel: +420 412 391 390
e-mail: info@lipova.cz
web: www.lipova.cz

Podklady:
Foto:
Grafická úprava:
Vydal:

Hana a Werner Hentschelovi
Milan Bařha, Klára Svobodová
Zdeněk Štandera
Obec Lipová, srpen 2020

Kostel sv. Šimona a Judy / Kirche der hl. Simon und Juda

Podstávkový dům č.p. 424 s infocentrem / Umgebäudehaus Nr. 424 mit Infocentrum

25

7

9

28

18

11

1

5

4

2

2

5

4

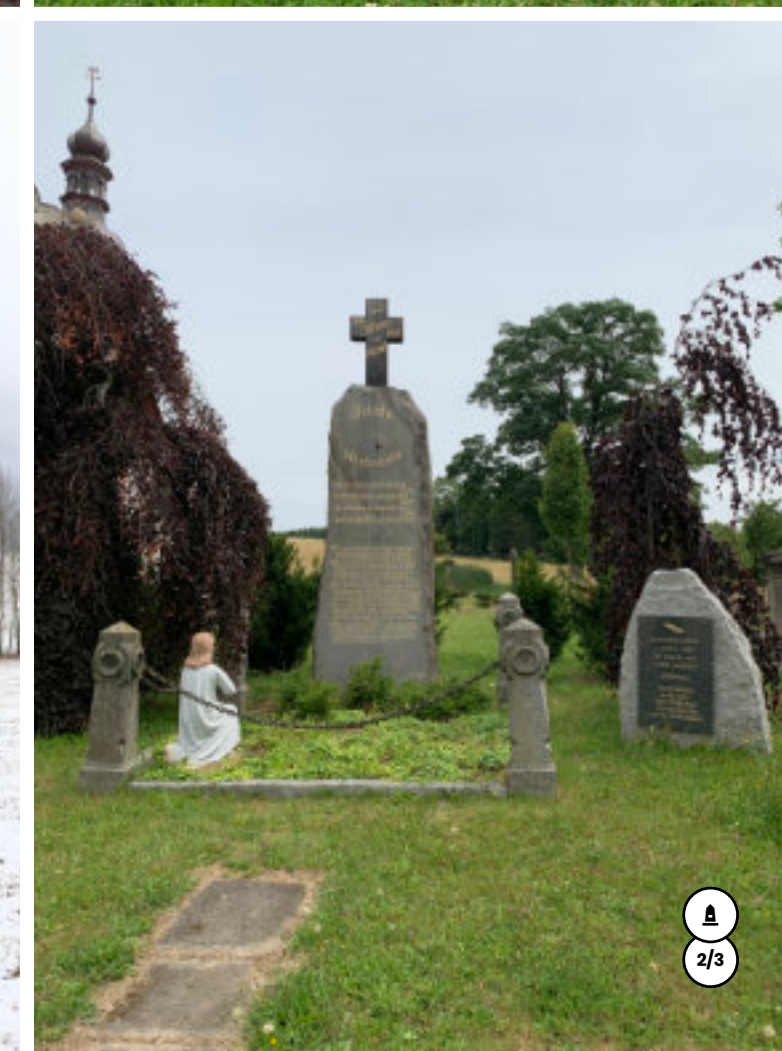
6

12

16

2/3

5